

ДЕТСКА ГРАДИНА „ПОЛЕТ” гр. ТУТРАКАН

7600 Тутракан, пл. „Стефан Караджа” № 1, тел. 0893411065, e-mail: info-1900741@edu.mon.bg

VILDAN ALI

AHMED

Digitally signed by
VILDAN ALI AHMED
Date: 2025.01.10
12:21:04 +02'00'

УТВЪРДИЛ:

Директор: Вилдан Ахмед

Заповед № 005/16.09.2024 г.

П Р О Г Р А М Н А

С И С Т Е М А

НА

ДГ „ ПОЛЕТ “

УЧЕБНАТА 2024 / 2025 ГОДИНА

I. КОНЦЕПЦИЯ ЗА ОБРАЗОВАТЕЛНАТА ПОЛИТИКА НА ДГ „ПОЛЕТ”:

Програмната система е цялостна концепция за развитието на детето с подходи и форми на педагогическо взаимодействие, подчинени на обща цел на предучилищното образование: полагане на основите за учене през целия живот, като се осигурява физическо, познавателно, езиково, духовно-нравствено, социално, емоционално и творческо развитие на детето, като се отчита значението на играта за детето.

В отговор на образователната реформа през 2016 година и нейните предизвикателства пред предучилищното образование и участниците в него / учители, деца, родители, социални партньори, преподаватели, автори, издатели/ ДГ „Полет” прие програмна система с модели на седмични и тематични разпределения на съдържанието на основните направления , определени в Наредба№ 5 за предучилищното образование и в съответствие със ЗПУО.

- Създадена е в името на детето, в помощ на учителя и в подкрепа на родителя.
- Подпомага учителя, за да осигури условия за пълноценно детско развитие, така че:
 - ✓ детето да е спокойно, щастливо, уверено и успешно да навлиза в света, чрез игри, познание, радост и творчеството.
 - ✓ учителят уверено и с удовлетворение да постига по-добри резултати в ежедневната си работа с децата и родителите.
 - ✓ родителят да „израства” заедно с детето си, като го подкрепя в развитието, подпомага разгръщането на неговия потенциал.
 - ✓ родителят и учителят имат споделени отговорности относно детето, които реализират в сътрудничество в името на детето.

Основните **принципни положения**, които за залегнали при организацията на педагогическия процес, при подбора и структурирането на образователното съдържание и провеждането на педагогическите ситуации в Програмната система са:

- Детето – център и субект на педагогическото взаимодействие.
- Детето е различно, уникално и неповторимо в този свят, както и неговите учители и родители.
- Детето се развива само в интеракцията – дете-възрастен.
- Отношението към детето – с уважение към неговата личност и неговата индивидуалност.
- Осигуряване на условия за равен старт на всички деца, базиран на възрастта и индивидуалните темпове на тяхното развитие.
- Включване на „различното” дете в живота на групата, чрез подкрепа и уважение от детския педагог, децата в групата и техните родители.
- Уважение към различните етноси и култури.
- Педагогическото взаимодействие е насочено към придобиване на съвкупност от компетентности – знания, умения и отношения, необходими за успешното преминаване на детето към училищното образование; утвърждаване на доброжелателно и самоуверено поведение при общуване си с връстници и възрастните.
- Интегриране на образователното съдържание по всички образователни направления.
- Разгръщане на обучение с ясно изразен практически, приложен, продуктивен и пресъздаващ характер.

Очаквани резултати при реализиране на програмната система:

- постигане целта на образователния процес в предучилищна възраст;

- личностно и общо психично развитие на детето, чрез неговата индивидуална и групово-игрова и познавателна дейност;
- компетентно тематично разпределение на съдържанието по образователни направления за всяка възрастова група;
- конкретизиране проследяването на резултатите от предучилищното образование;
- ефективно сътрудничество между детската градина и родителите в процеса на възпитание, социализация и обучение на децата;
- оптимални взаимодействия между детската градина и други педагогически специалисти и институциите, подпомагащи дейностите на детската градина.

II. ПОДХОДИ И ФОРМИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ:

1. Подходи:

- **Личностно-хуманен** - детето да се приема като значима личност - с уважение и достойнство; приемане на детето такова, каквото е; човечно отношение към него-оказване на обич и подкрепа; съобразяване с потребностите и интересите на детето като субект; подпомагане на детето в изграждане на позитивен Аз-образ.
- **Индивидуален** - съобразяване с уникалността на всяко дете, с неговия собствен темп на развитие и сензитивност; опознаване на силните му страни, върху които да се изгради педагогическото взаимодействие.
- **Дейностен** - на детето да се осигурява активна позиция чрез участие в разнообразни дейности с подходящо физическо, емоционално и интелектуално натоварване; стимулиране на контакти и общуване в различни формални и неформални обединения;
- **Холистичен** - детската личност е цялостна динамична система, затова е необходимо да се работи за развитие на всичките ѝ страни, специализирано относно проблема (ако има такъв), но не фрагментарно относно нейната цялостност; педагогът да обхваща и вижда цялата картина.
- **Комплексен** - всички главни и подпомагащи социално-педагогически фактори да действат като взаимно допълващи се за осигуряване на пълноценен живот на децата; цялостното поведение на детето да протича в социален контекст в среда на положително настроени връстници и възрастни.
- **Синергетичен** - подход с обединяваща сила и енергия, изискващ създаване на условия за растеж, развиване на личния потенциал, зачитане на човешкото достойнство, осигуряване качество на живот за всяко дете.
- **Компетентностен** - на ниво субект-субектни отношения – какви компетентности се очаква да развият децата, какви компетентности са налични у учителя;
- **Ценностен** - съдейства за формиране у детето на изпреварваща ценностна ориентация, която да отговаря както на общосоциалните тенденции, така и на собствените му идеали и интереси
- **Ситуационен** - да се създават специално организирани ситуации и да се използват непреднамерено възникващите, за да се постави всяко дете в благоприятна позиция, осигуряваща неговото емоционално и интелектуално благополучие. Усвояването на знания става в житейски, лабораторни ситуации, понякога във фантазни. Определя основната форма на педагогическо взаимодействие.

2. Форми на педагогическо взаимодействие:

Педагогическото взаимодействие е процес, насочен към постигането на определен очакван резултат, свързан с цялостното развитие на детето, в който основни участници са учителят и детето. При осъществяване на педагогическо взаимодействие учителите в ДГ

„Полет” използват **игровата дейност** за постигане на компетентностите по седемте образователни направления (български език и литература; математика; околна среда; изобразително изкуство; музика; конструиране и технологии и физическа култура.).

Игровата дейност е базиса на всички видове форми на взаимодействия през учебното и неучебното време в детската градина. Активността на детето по тази посока се осъществява чрез:

- Овладяване на програмното съдържание чрез игри и в игрови ситуации;
- Присъствие на различни видове игри като допълнителни форми на педагогическо взаимодействие
- Включване на игрови подходи при проучване на индивидуалните възможности на децата и работа по темите от учебната програма.

Педагогическото взаимодействие в предучилищното образование се организира в **основна форма и в допълнителни форми**:

2.1. Основна форма - педагогическа ситуация, която протича предимно под формата на игра. Педагогическата ситуация се организира само през учебно време и осигуряват постигане на компетенции, определени от Държавен образователен стандарт за предучилищно образование. В ДГ „Полет” се провеждат основни форми на педагогическо въздействие по следните образователни направления:

- **Български език и литература** - Съдържанието на образователното направление е структурирано в шест образователни ядра: Свързана реч, Речник, Граматически правилна реч, Звукова култура, Възприемане на литературно произведение и Пресъздаване на литературно произведение.
- **Математика** - Обемът на съдържанието по образователното направление е систематизирани в пет образователни ядра: Количествени отношения, Измерване, Пространствени отношения, Времени отношения, Геометрични фигури и форми.
- **Околна среда** - Съдържанието на образователното направление е структурирано в четири образователни ядра: Самоутвърждаване и общуване с околната, Социална и здравословна среда, Светът на природата и неговото опазване и Културни и национални ценности.
- **Изобразително изкуство** - Чрез организираната и системна работа по образователното направление децата развиват своите познавателни и изобразителни умения в три основни ядра: Художествено възприемане, Изобразителни материали и техники и Изобразително творчество.
- **Музика** - Обемът на съдържанието по образователното направление е систематизирани в четири основни ядра: Възприемане, Възпроизвеждане, Музика и игра и Елементи на музикалната изразност.
- **Конструиране и технологии** - Обемът на съдържанието по образователното направление е систематизирани в четири основни ядра: Конструиране и моделиране, Обработване на материали, съединяване и свързване, Грижи и инициативност, Техника.
- **Физическа култура** - Съдържанието на образователното направление е структурирано в четири образователни ядра: Естествено приложна двигателна дейност, Спортно-подготвителна двигателна дейност, Физическа дееспособност, Игрова двигателна дейност.
- **БДП** - Цели на възпитанието и обучението по БДП в детската градина:
 1. Формиране на начални представи за пътната среда.
 2. Формиране на умения за безопасно поведение на пътя.
 3. Формиране на култура на поведение на пътя.

2.2. Допълнителните форми - чрез допълнителните форми на педагогическо взаимодействие се разширяват и усъвършенстват компетентностите на детето по седемте образователни направления. Те се организират по преценка на учителя в съответствие с интересите и потребностите на децата.

Провеждат се извън времето на педагогическите ситуации, както в учебното, така също и в неучебното време.

Видове допълнителни форми

- Самостоятелни дейности по избор на детето – в зависимост от условията в групата;
- Дейности, организирани от детския учител :
 - ✓ Игри - *Театрални, Конструктивни, Сюжетно-ролеви, Подвижни, Музикални и др.*
 - ✓ Утринна гимнастика
 - ✓ Творчески занимания по интереси
 - ✓ Празници, тържества, развлечения и концерти - групови и на ДГ.
 - ✓ Културно-развлекателни екскурзии - посещения на изложби, музеи и др.
 - ✓ Разходки, екскурзии, наблюдения сред природата
 - ✓ Формиране на битови, здравни, хигиенни и навици.
 - ✓ Състезания, конкурси.

III. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ФОРМИТЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЪЗДЕЙСТВИЕ:

Предучилищното образование се организира в учебни години. Учебната година в предучилищното образование започва на **15 септември** и завършва на **31 май** на следващата календарна година.

Учебното време се организира в **учебни седмици и в учебни дни**.

Учебната седмица е с продължителност **пет учебни дни** и съвпада с работната седмица.

В случай на разместване на почивните дни през годината на основание чл. 154, ал. 2 от Кодекса на труда обявените почивни дни са неучебни, съответно обявените работни дни са учебни за децата.

Учебният ден включва **основните и допълнителните форми** на педагогическо взаимодействие, както и време за почивка и самостоятелни дейности по избор на детето.

Началният час на сутрешния прием и крайният час на изпращането на децата за деня се определят с Правилника за дейността на детската градина или училището.

Учителите в групата определят редуването на формите на педагогическо взаимодействие и организират деня на детето в предучилищното образование. Конкретното разпределяне на педагогическите ситуации по образователни направления се осъществява в **годишно и седмично разпределение**.

Разпределение на основните форми на педагогическо взаимодействие по образователни направления и възрастови групи

Образователно направление	Първа възрастова група 15-20 мин.	Втора възрастова група 15-20 мин.	Трета възрастова група 20-30 мин.	Четвърта възрастова група 20-30 мин.	Разновъзрастова група 3-7г. 15-20 / 20-30 мин.			
					3-4г.	4-5г.	5-6г.	6-7г.
1	2	3	4	5	3-4г.	4-5г.	5-6г.	6-7г.
Български език и литература	1+1	2+1	2+1	3+1	1	2	2+1	3+1
Математика	1	1	2	3	1	1	2	3
Околен свят	1	2	2	2	1	2	2	2
Изобразително изкуство	2	2	2	2	2	2	2	2
Музика	2	2	2	2	2	2	2	2
Конструиране и технологии	1	1	2	2	1	1	2	2
Физическа култура	3	3	3	3	3	3	3	3
Общ брой педагогически ситуации	12	14	16	18	11	13	16	18

**Седмично разпределение
на основните форми на педагогическо взаимодействие по образователни
направления и възрастови групи**

СЕДМИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СИТУАЦИИ

Първа възрастова група „СЛЪНЧО“, ДГ „Полет“ гр. Тютракан

Понеделник	Вторник	Сряда	Четвъртък	Петък
Околен свят	Български език и литература	Математика	Конструирание и технологии	Български език и литература
Физическа култура	Изобразително изкуство	Музика	Музика	Изобразително изкуство
	Физическа култура			Физическа култура

СЕДМИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СИТУАЦИИ

Втора възрастова група „ЗОРНИЦА“, ДГ „Полет“ гр. Тютракан

Понеделник	Вторник	Сряда	Четвъртък	Петък
Околен свят	Български език и литература	Математика	Околен свят	Български език и литература
Конструирание и технологии	Изобразително изкуство	Физическа култура	Музика	Изобразително изкуство
Физическа култура	Музика	Български език и литература	Физическа култура	

СЕДМИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СИТУАЦИИ**Трета възрастова група „ЗВЕЗДИЦА“, ДГ „Полет“ гр. Тутракан**

Понеделник	Вторник	Сряда	Четвъртък	Петък
Околен свят	Български език и литература	Математика	Околен свят	Български език и литература
Музика	Математика	Конструиране и технологии	Конструиране и технологии	Изобразително изкуство
		Физическа култура		
Изобразително изкуство	Физическа култура	Музика	Български език и литература	Физическа култура

СЕДМИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СИТУАЦИИ**Четвърта възрастова група „ДЪГА“, ДГ „Полет“ гр. Тутракан**

Понеделник	Вторник	Сряда	Четвъртък	Петък
Околен свят	Български език и литература	Математика	Български език и литература	Български език и литература
Математика	Математика	Български език и литература	Околен свят	Изобразително изкуство
Музика		Конструиране и технологии	Конструиране и технологии	
Изобразително изкуство	Физическа култура	Музика	Физическа култура	Физическа култура

СЕДМИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СИТУАЦИИ

разновъзрастова група „МАК“, ДГ „Полет“ гр. Тутракан

Понеделник	Вторник	Сряда	Четвъртък	Петък
Български език и литература	Български език и литература	Математика	Околен свят	Български език и литература
Математика	Музика	Физическа култура	Физическа култура	Музика
Физическа култура	Изобразително изкуство	Конструирание и технологии		
Конструирание и технологии	Околен свят	Български език и литература	Изобразително изкуство	Математика

IV. ТЕМАТИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ЗА ВСЯКА ВЪЗРАСТОВА ГРУПА

Тематичните разпределения са описани както следва:

- 1. Приложение 1 (за 1 възрастова група)**
- 2. Приложение 2 (за 2 възрастова група)**
- 3. Приложение 3 (за 3 възрастова група)**
- 4. Приложение 4 (за 4 възрастова група)**
- 5. Приложение 5 (за разновъзрастова група)**

V. МЕХАНИЗЪМ НА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ МЕЖДУ УЧАСТНИЦИТЕ В ПРЕДУЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ:

Чрез различните форми на сътрудничеството и взаимодействието между учителите, директорите и другите педагогически специалисти и родителите в детската градина се създават условия за постигане на целите на детската градина – за възпитание, социализация, отглеждане, обучение, на децата, както и за формиране на положително отношение към детската градина/училището.

- 1. Форми на сътрудничество и взаимодействие между детската градина и семейството:**

Взаимодействието, основано на взаимно доверие и сътрудничество, между родителите на всяко дете и екипа на детската градина, има голямо значение за адаптирането на детето към правилата на образователната среда, както и за развиване на самоувереност и чувство за принадлежност.

Формите на сътрудничество между детската градина и семейството са обединени в две групи: индивидуални и групови форми на работа.

1.1 Индивидуални форми на сътрудничество:

- **Индивидуален разговор (среща) между детския учител и родителя.**

Провеждат се по договаряне между учителя и родителя, във време, в което няма деца в групата (сутрешните часове; или късния след обяд) или в групата е осигурено присъствие на друго лице от детската градина. По този начин детският учител не нарушава правата на децата и своите задължения по длъжностната характеристика, Правилника за вътрешния ред, а осигурява защитеност на децата в групата.

Срещата се провежда преди началото на учебната година (през летния период) и/или в начало на месец септември. По време на първата среща родителите трябва да запознаят учителя с особеностите на тяхното дете, да поговорят открито за техните страхове и очаквания от детската градина.

Видове разговори:

- ✓ *Първоначален и опознавателен разговор* – с цел запознаване на детския учител с родителя и детето. Срещата може да се проведе преди началото на учебната година или в нейното начало (м. септември). На тази първа среща родителите запознават учителя с особеностите на тяхното дете, за своите очаквания – какво ще се случи с детето им в детската група. От друга страна учителят ги запознава с правилата в групата, в детските градина и с техните родителски задължения.
- ✓ *Информативни разговори* – с цел запознаване на родителя с резултатите от предучилищното образование. Провеждат се в началото и края на учебната година.
- ✓ *Рутинни разговори* с цел информиране на родителя за промените в детското развитие и поведение, както и за придобитите или в процес на придобиване на умения по отделните образователни направления. Провеждат се в различни времеви интервали: ежедневни, седмични или месечни.

- **Индивидуална консултация:**

Провеждат се по инициатива на учителя или по инициатива на родителя:

- ✓ *По инициатива на учителя* - ако учителят трябва да сподели наблюдавани затруднения, които изискват намесата на външен експерт специалист, той трябва да обясни това на родителите. Да подсказва варианти за вземането на решение, което засяга бъдещо развитие на неговото дете.
- ✓ *По инициатива на родителя* - когато родителят среща затруднения при отглеждането, възпитанието или при оказване на помощ в процеса на обучение. В тези случаи е необходимо детският учител да насочи родителя към специалист или самият той да насочи родителят към работещи стратегии.
- **Други индивидуални форми- Съобщения**
 - ✓ *Устните съобщения* – разговор, телефонно обаждане;
 - ✓ *Писмените съобщения* - е-мейл, sms по мобилен телефон, лично съобщение във фейсбук на групата.

- ✓ Използват се в зависимост от ежедневните събития и извънредни ситуации, при провеждане на празници и развлечения, екскурзии и др. събития в детската градина или извън нея.

1.2 Групови форми на сътрудничество с родителите:

- **Родителската среща – традиционната и най-популярна групова форма**

Създаването на сплотена група от родители, които да се включат в живота на групата, допринася за реализирането на целите и задачите на детската градина. Позитивното въвличане на родителите като наблюдатели, участници и партньори, подпомага реализирането на програмната система на детската градина. Сътрудничеството с всички родители се постига през няколко канала:

- ✓ *В началото на учебната година* - във всяка група на детската градина се организира родителска среща, на която представя обосновката и работния план за учебната година. Координират се очакванията на родителите и на екипа на групата. Избира се родителски актив. Определят се неговите функции, работните отношения и начин на комуникация с екипа на групата. Учителите на групата запознават родителя с правилника на градината и правилата в групата, както и с неговите родителски задължения.
- ✓ *Родителските срещи през учебната година* – планирани според потребностите и желанията на родителите. В съдържателен аспект, това са тематични, съобразени с актуални за възрастта – „горещи” и доминиращи теми, във връзка възрастовите особености на детското развитие и съответни поведенчески реакции на детето и на децата в групата: адаптация на детето в детската група; правила в детската група (първа възрастова група); детските приятелства; специфични особености във физическото, познавателното, езиковото, духовно-нравственото, социалното, емоционалното и творческо развитие на детето – за втора и трета възрастови групи и др.
- ✓ *Родителските срещи в края на учебната година* - готовността на детето за живота в училище.

- **Тренинг с родители**

Тренингът е интерактивна форма на комуникация, върху основата на диалогичното общуване между лектора (учителя) и участващите в тренинга (родителите). Чрез тази форма се стимулира и регулира краткосрочна интензивна личностна промяна у родителите- те могат да осъзнаят, да „разчупят” традиционните си убеждения и вярвания за домашното възпитание и взаимоотношенията между родители-деца, между хората; да овладеят нови социални умения, да променят ценностната си ориентация и да се обогатят с нови психолого-педагогически знания.

1.3 Участие на родителите в процеса на предучилищното образование

Включването на родителите в живота на детето в детската група е друга изключително важна форма на сътрудничество между детската градина и семейството. Обикновено родителите присъстват на открити ситуации, тържества, празници и състезания-предоставя им се възможност да участват, както в съставянето на плана за провеждането им, така и при неговата подготовка и реализация. По този начин се включат по-голяма част от родителите, според техните индивидуални нагласи, способности (организаторски, изпълнителски, музикални, кулинарни, естетически и др.), и възможности (финансови или чрез труд).

Родителите могат да участват и в образователния процес провеждан в детската градина – чрез *включването им в основната форма на работа на детския педагог- ситуацията*. Всеки родител от групата е ценен с неговата личност и професионална реализация. В зависимост от целта на ситуацията, може да се покани родител, който има съответната професия или професионални компетентности по изучаваната тема. Чрез словесен разказ, презентация или демонстрация по дадена тема близка до образователното съдържание, или чрез посещение на

неговата месторабота – децата по-лесно могат да възприемат и осмислят интегрираните знания от съответните направления.

Значението на включването на родителя има тристранен характер:

- за детето – защото чувства подкрепата и съпричастността на родителя към това, което е важно за него;
- за родителя – който може да види детето си в различна от ежедневието ситуация; да общува с другите деца от групата и по този начин да обогати своите родителски умения.
- за учителя – за успешното постигане на целта на социализация, възпитание и образование на детето, чрез подкрепата получена от родителите.

1.4 Други форми за комуникация между учител – родител:

Във връзка с периодично предоставяне на информация, относно промени в учебната програма; правилата в групата; предстоящи празници, важни събития в детската градина; статии или материали във връзка с детското развитие; новини от живота в детската градина; продукти от дейността на децата (рисушки, работни листове, снимки) и др., в ДГ „Полет” се използват следните форми:

- Информационни табла за родителя
- Фейсбук на детската градина
- Месинджър група на съответната възрастова група

2. Сътрудничество между детската градина, други специалисти и институциите, подпомагащи дейностите на детската градина.

- Срещи с лекари, психолози и специалисти в различни области за отговори на въпроси, поставени от родители;
- Връзки с фондации, агенции и други институции с цел търсене на възможности за изяви на деца със заложби в различните видове изкуства.
- Създаване и поддържане на трайни връзки с институции и организации, подпомагащи дейността на ДГ:

- ✓ Община;
- ✓ ОЦИД;
- ✓ Дирекция „Хуманитарни дейности”;
- ✓ Дирекция „Социално подпомагане”, Отдел „Закрила на детето”;
- ✓ Читалищна библиотека - Детски отдел ;
- ✓ Исторически и етнографски музеи;
- ✓ Училища;
- ✓ Институти и лицензирани центрове за квалификация.

Настоящата Програмна система е част от Стратегията за развитие на детската градина и е одобрена от Обществения съвет (Протокол № 1/ 12.09.2024 г.), приета е с Решение № 1, взето с Протокол № 1/13.09.2024г. на заседание на Педагогическия съвет, утвърдена е със Заповед № 005 / 16.09.2024г. на директора и е задължителна за спазване от всички педагогически специалисти.

ДИРЕКТОР:

Вилдан Ахмед